Leto XLVI. - Štev. 4 (2276) - Četrtek, 27. januarja 1994 - Posamezna številka 1300 lir

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%
Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978
Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE TASSA RISCOSSA | GORIZIA ITALY

NAŠ UVODNIK

Družina - tempelj življenja

Povezati DAN ZA ŽIVLJENJE s tematiko družine, kateri je posvečeno leto 1994, je za vse priložnost, da ponovno odkrijemo veliko resnico, ki jo skušata določena kultura in določen stil življenja zamegliti in končno zanikati. To je resnica o globoki zvezi, ki združuje družino z življenjem, ker je družina tisto naravno okolje, v katerem se porodi, raste, dozori, izgoreva in končno ugasne iskra življenja.

Tako ugotavlja letošnja poslanica italijanske škofovske konference ob DNEVU ŽIVLJENJA. Obrača se na vernike sklicujoč se na Sveto pismo in na cerkvene dokumente, da poudari vrednote, ki so bile do včeraj skupne vsej naši družbi, a so danes pozabljene ali celo zavržene. Število rojstev stalno upada, uveljavilo se je pravilo enega samega otroka, ki je oropan dragocenega bratstva in sestrstva.

Spočetje v izvenzakonskem razmerju ima zelo malo možnosti, da pride do rojstva, ker manjka tista prva zaščita življenja, ki jo lahko nudi le resnična in trdna družina. Celo družine se poslužujejo splava kot sredstva za nadzorovanje rojstev. Tudi spori, ločitve, razporoke in razpadanje družin predstavljajo nasilje proti življenju, ker otrokom jemljejo mirno družinsko okolje ter skupno materino in očetovo ljubezen. Zato se bo treba vrniti k temeljnim vrednotam ter motivacijam, zaradi katerih so te vrednote vedno aktualne. Treba pa bo najti pogum za odločno in blagodejno revolucijo kulture bivanja, ki naj jasno potrdi, da spolnosti ni mogoče ločevati od ljubezni, ljubezni od zakonske zveze in te od družine in življenja. To so temeljne vrednote, ki so med sabo v tesni in neločljivi zvezi, vsako ločevanje pa žali njih globoko resnico. Rojstvo otroka je zmaga nad egoizmom in nad strahom, nad pesimizmom in begom pred odgovornostjo. Otroci posvečujejo družino kot kraj ljubezni, stalnega razdajanja in najvišjega človeškega dogajanja. Zato pa morata družina in šola biti deležni podpore vse družbe pri njunem vzgojnem delu, da bodo tudi nove generacije imele močan smisel za življenje in da ne bodo padle v pasti egoizma in potrošništva.

Resnično dobro družine je temeljni in neodpovedljivi element za skupno dobro celega naroda. Samo če bo družba znala podpirati enotnost in trdnost družine ter bo znala otroke prijazno sprejemati in pospeševati njih vzgojo ter rast, kakor tudi gostoljubno skrb za ostarele, bo zares ščitila temeljno pravico do življenja.

Krščanska skupnost naj sprejme te misli in naj jih posreduje ter izpričuje naprej. Zato naj potrdi svoje zaupanje v Boga in njegov načrt, s katerim je hotel, da je družina kraj ljubezni in tempelj življenja. Vsakdo naj se zavzame za družino in življenje, da bo tako zares zajamčeno dostojanstvo človeka v vsakem trenutku njegovega življenja.

P.

Nič ni tako žalostnega, kot so obrazi nekaterih kristjanov. Zdi se, da so poročili žalost; ukoreninjena je v njihovi naravi kot nekaj smrtonosnega. In vendar je Bog, kljub križu, veselje. **p. D. M. Turoldo**

Mir na Balkanu mora zmagati

Na Jezusov čudež pomiritve viharja na morju smo se verniki spomnili, ko smo skupaj v nedeljo, 23. januarja, s sv. očetom obhajali dan miru in sprave za Bosno in Hercegovino in tudi za druge dežele, kjer ni miru. Prepričali smo se namreč, da volja in modrost diplomatov in politikov nikakor ne vodita do miru. Združeni narodi so poslali v to deželo svoje mirovne sile. Toda izkazalo se je, da so pravzaprav ujete v klešče sprtih strani Srbov, Hrvatov in Muslimanov. Z eno besedo: so nemočne, tako da sedaj razmišljajo o njih umiku.

NEUSPELA MIROVNA SREČANJA

Sprte strani so se ponovno in ponovno zbirale okrog mize za mirovne pogovore. Podpisale so tudi številne dogovore o prekinitvi spopadov, toda komaj podpisane so že prelamljali. Začela sta Vance in Owen. Ko je Vance odstopil, je na njegovo mesto stopil Stoltenberg z istim neuspehom. O generalnem tajniku ZN Boutros Ghaliju ne govorimo, ker se je izkazal za povsem nekoristnega pri razvozlavanju balkanske krize.

PAPEŽ - EDINA IZJEMA

Edina izjema na mednarodnem prizorišču je sv. oče Janez Pavel II. Že od vsega začetka, to je od napada Srbije na Hrvaško (Vukovar), je zaslutil usodnost dogodkov, ki so se začeli odvijati na Balkanu. Zato je takoj usmeril vatikansko diplomatsko politiko v pravično reševanje problemov, ki so nastali ob razhodu republik bivše SFRJ. Tako je Vatikan prvi priznal Republiko Slovenijo in nato Hrvaško v prepričanju, da ima vsak narod pravico do svoje neodvisne države, če to želi. Ko je Milošević začel s svojim zloglasnim programom »Vsi Srbi v eni državi« ter napadel BiH in začel z etničnim čiščenjem, je prav papež obsodil to početje, ki je v nasprotju tudi z načeli helsinške listine. Toda za diplomate je listina le črka, saj se nihče ni uprl srbskemu klanju. Vsi so le gledali, se zgražali, naredili pa niso nič. Le papež je prepričano zatrjeval, da ima vsak človek pravico do življenja tam, kjer se je rodil in kjer ima dom.

Ponovno je papež spomnil na moralno načelo o humanitarni pomoči. Ne gre za takojšnji vojaški poseg, le v primeru da ne gre drugače, potem ko so izčrpane vse druge poti. V moralnem nauku Cerkve je vsak vojaški napad moralno slabo dejanje; upravičena obramba pa se dopušča in je včasih dolžnost. »Obramba humanitarnih pravic ni poseganje v notranje zadeve neke države, temveč dolžnost do človeka, ki je za Bogom najvišja vrednota.«

ZADNJE SREDSTVO: MOLITEV

Vse to in drugo je papež naglašal, a končno spoznal, da pri odgovornih za usodo narodov ni posluha. Zato se je obrnil k molitvi kot zadnjemu sredstvu za mir in pravičnost. V ta namen je že v božičnem nagovoru pozval krščanski svet k molitvi in k pokori za mir v BiH. To je pozneje večkrat ponovil in določil petek, 21. jan., kot dan spokornosti, nedeljo, 23. jan., pa kot dan molitve za mir v BiH.

Na papeški apel se je zganil krščanski svet. V Italiji so po vseh škofijah nastale raznolike pobude, od molitvenih ur do mirovnih pohodov in zbiranja sredstev za pomoč ljudem v bivši Jugoslaviji. Višek teh pobud je bil preteklo nedeljo, 23. januarja. Sv. oče je ob 10. uri imel pri sv. Petru pontifikalno mašo za mir. Udeležilo se je je 32 kardinalov, številni škofje, tudi iz Bosne, diplomatski zastopniki in verniki, ki so napolnili baziliko.

Med pridigo je sv. oče dejal: »Pred nekaj leti je padel neki zid in smo se tega veselili. Upali smo na novo zarjo. Toda vstali so novi zidovi sovraštva in krvi. Zmagati mora mir, je zaklical papež. Zmagati mora v deželah Balkana, v naši Evropi, po vseh delih sveta. Človeške moči se morda zdijo šibke in nezadostne, toda obstaja neka močnejša sila. To je današnja. Ta sila se mora še povečati, da postane mogoče, kar se danes zdi nemogoče.« Spomnil je, kako so kristjani kleče hodili na božje poti prosit Boga in Devico Marijo. »Podobno spokorno romanje naj da čutiti bratom v BiH, da niso sami. Mi smo z vami in bomo vedno z vami!«, je povzdignil sv. oče svoj glas.

Po maši je pri molitvi angelovega češčenja znova spomnil na BiH. »Orožje in nezaupanje ne smeta ustaviti tistih, ki prinašajo humanitarno pomoč tistim, ki trpijo zaradi lakote, bolezni, ran.« In zahteval je, naj se odpre pot konvojem s humanitarno oskrbo mest Srebrenice, Tuzle in Sarajeva.

SVETILKA MIRU

Vrgel je izziv: »Ne smemo se vdati. Vztrajajmo v molitvi, ki more porušiti zid, ki se dviga v človekovem srcu pred ljubeznijo do Boga in na-

(se nadaljuje na 2. strani)

Vse od začetka?

Če je res, da bodo marčne politične volitve pomenile konec prve republike in začetek druge, se v teh dneh odloča prihodnost italijanske države in družbe. Nove stranke in gibanja, ki so nastala v zadnjih mesecih in tudi prav poslednje dni na pogorišču starih, iščejo namreč nove poti, ki jih narekujejo že sprejete globoke institucionalne reforme in druge, ki bodo nujno sledile. Ko se je uveljavila ideja o večinskem volilnem sistemu, se je malokdo zavedal, kaj to pravzaprav pomeni. Med drugim pomeni tudi to, da se z večinskim volilnim sistemom uveljavlja stapljanje strank v dva močna tabora, ki se sicer ločujeta po programih, a morata biti oba enako demokratično usmerjena in morata v tem smislu oba dajati jamstvo za nadaljnji demokratični razvoj države. To narekuje določeno mero zaupanja, ki se še ni kaj prida uveljavilo, odtod tudi negotovost med volilci, ki je zdaj na višku, vprašanje pa je, ali bo volilna kampanja lahko odstranila dvome.

Pri združevalnem procesu so najdlje v levem taboru, ki uživa v napovedih, vsaj na papirju, določeno prednost, a ima težave s programom, ki ga pogojujejo razne njene komponente.

V centru je več takoimenovanih zmernih strank, ki se še zelo iščejo, a bodo na volitvah verjetno uspešne, ker bodo znale izkoristiti italijanski družbi že skoro prirojen občutek ogroženosti pred levičarstvom. To je opazno že zdaj, ko se izsiljujejo določene koalicije, ki temeljijo ne toliko na programih, kolikor bolj na ideoloških stališčih in predsodkih. V precepu je Ljudska stranka, ki je nastala iz naprednejšega dela bivše KD: manjši del sili na levo, glavnina pa se usmerja na sredino. Segni ima na razpolago Severno ligo in Berlusconijevo konservativno gibanje v nastajanju. Ni izključeno, da bi se taki koaliciji znal pridružiti tudi novi Krščanskodemokratski center, ki sicer gleda s simpatijo tudi na Finijevo skrajno desnico. Martinazzolijeva Ljudska stranka ima zdaj, po odhodu konservativne struje, vendarle več svobode, da izbira politiko, ki bo bolj v skladu z njenimi deklariranimi načeli. To velja zlasti še za socialno področje, na katerem je KD morala pristajati na stalne kompromise, ker je bila izrazito medrazredna sila in je bila podvržena pogojevanju z raznih strani, zlasti iz podjetniškega sveta.

Sedanji trenutek sicer ni ugoden, ker morajo vse stranke upoštevati negativno gospodarsko konjunkturo. V doglednem času, se pravi najmanj v prihodnjih petih letih, ne bo mogel program nobene stranke in nobene koalicije mimo astronomsko visokega državnega dolga, ki se še vedno veča. Vsi ti programi, pa naj bodo še tako socialno usmerjeni, ne bodo mogli zadovoljiti pričakovanja ljudskih plasti italijanske družbe po večji socialni varnosti in po zmanjšanju davkov. Zato si nobena stran ne more dovoliti rožnatih napovedi.

S -

Podpora katoliškemu tisku ne samo 30. januarja

»Berite Katoliški glas« lahko postane priporočilo, ki nas lahko zavede ali pa vsaj ne reši problema. Pomemben je list sam. Najprej mora biti časopis vsebinsko bogat, objavljati mora zanimive članke, pridobiti si mora dobre sodelavce. Postati mora tako glasilo, ki vedno kaj nudi in ki se ga splača vzeti v roke. Če bo torej pred »Berite Katoliški glas« dobra vsebina, se bo časopis kar sam priporočal.

Izboljšati naša krajevna glasila je mogoče. In to zato, ker nas vodijo ideali - vrednote, ne pa denar. Katoliški glas, Mladika, Pastirček, mohorjevke: to so stebri, na katerih slonita naše informiranje in formiranje. Mladika je na primer revija, ki obstaja že 38 let. Koliko revij je pri nas že nastalo in izginilo! Samo ena revija je pa res premalo za naše razmere.

V takoimenovanem katoliškem taboru nista pomembna denar in zaslužek. Tu nas še vedno vodi idealizem, na katerem gradimo naš tisk. Gre za skrb za »ljudsko« kulturo, ki naj ima kaj povedati bodisi otroku (Pastirček) kot odraslemu. Za zahtevnejše bralce pa imamo dela Rebule, Tavčarjeve, Beličiča, Merkuja itd.

Za marsikoga je pomembnejši tisk iz Slovenije; tam je več izvodov... Ali ne meji to z omalovaževanjem našega (skromnejšega) krajevnega tiska? Bogve, če tak človek (milostljivo) bere tudi naš krajevni tisk...

Vsakoletni obračun dokazuje, da ne razpolagamo z bogatimi sredstvi. Naši »gospodarji« so bralci, ki nas podpirajo s svojo zvestobo in s prispevki. Večjo, oziroma največjo, težo pa dajemo molitveni podpori. To je naš največji kapital. Za to naj gre vsem iskrena hvala. Vztrajajmo!

V Italiji se vedno bolj uveljavlja težnja po združitvi nedeljske maše z nabavo katoliškega časopisa; eno povezati z drugim. To bi lahko prišlo v navado tudi pri nas. Nedeljska pridiga je premalo; človek zahteva nekaj več in to lahko dobi prav v svojem tedniku. Tudi goriški in tržaški verniki naj si torej priskrbijo ob nedeljski maši tudi katoliški tednik!

Ekumenizem v luči srbske pravoslavne Cerkve

Sodelovanje s srbsko pravoslavno Cerkvijo se je začelo v šestdesetih letih z ekumenskimi simpoziji, na katerih so sodelovale teološke fakultete iz Ljubljane in Zagreba (katoliški) in Beograda (pravoslavna). Bolj kot sama vsebina razprav so bila pomembna ta srečanja in znanstva, ki so se ob teh spetla. Da vsebine niso pomembne, jo postalo očitno leta 1988 na simpoziju v Džakovu, kjer je hotela pravoslavna stran zlorabiti simpozij za podporo srbski politiki na Kosovu. Od katoličanov so zahtevali, naj podpišejo izjavo, v kateri najostreje obsojajo albanski genocid nad nemočnimi in nezaščitenimi kosovskimi Srbi. Ker katoličani niso takoj podpisali očitne laži, so njeni tvorci začeli prepričevati posameznike.

Piscu teh vrstic je bilo rečeno, da se katoličani ne zavedajo, kako nevarni so Turki (tako so imenovali Muslimane) in da jih je treba na vsak način iztrebiti. Zgrožen je vprašal, zakaj tako zlahka teptajo človekove pravice Albancev na Kosovu, pa so odgovorili, da bi Albanci imeli te pravice, če bi bili ljudje, a so le živina. Na ugotovitev, da so taki »ekumenski« pogovori nesmiselni in da Slovenci ne bodo ostali v taki »pravni« državi, je dobil jasen odgovor, da so Slovenci in Hrvatje srbski vojni plen, ker so izgubili prvo svetovno vojno in bodo zato plesali, kakor bodo ukazali Srbi. Katoliški udeleženci tega simpozija so se začeli zavedati, da so na njem pokopani upi, ki so se čedalje bolj kazali kot iluzije in naivnost. Simpozij v Beogradu (1990) je temne slutnje potrdil. Hrvaški teologi se ga namreč niso udeležili iz protesta proti izjavi, ki so jo srbski pravoslavni škofje naslovili na svetovno javnost. V njem so obsodili katoliško Cerkev na Hrvaškem, da podpira genocid nad nemočnim in nezaščitenim srbskim prebivalstvom na Hrvaškem. Tako so se dve leti po Džakovu znašli hrvaški katoličani na zatožni klopi skupaj s kosovskimi Albanci. Očitno je bil tudi to del scenarija za srbizacijo Jugoslavije, ki še kako krvavo poteka naprej.

Drago Ocvirk

Slovenec, 22. jan. 1994

Kristjani v misijonih prevzemajo določene dolžnosti

Tožimo, da nas je duhovnikov premalo. V misijonih jih je še manj in pastoralnega dela še več. Kako si pomagajo? Piše Pavel Bajec:

»Še vedno sem sam v župniji, ki ima 80 krščanskih skupnosti, ki so sicer po številnosti zelo različne, od 50 do 500 vernikov. V mestu samem je preko 2000 vernikov; med njimi devet temeljnih krščanskih skupnosti, skupina karizmatikov, več mladinskih organizacij, osem pevskih zborov, tri katoliške šole...

Z veseljem lahko rečem, da prav to stanje v župniji spodbuja kristjane, da prevzemajo določene dolžnosti in službe, ki jih navadno opravlja duhovnik sam.«

Ali ni to izziv za nas duhovnike, da bi čimveč opravil prepuščali laikom, izziv laikom pa, da bi prevzemali čimveč neizrazito duhovniškega dela?

Mir na Balkanu

(nadaljevanje s 1. str.)

polnjuje jarke sovraštva in nezaupanja ter je vzrok ločitve med narodom in narodom.« In: »Kar se dogaja v BiH, ni verska vojna, čeprav se ljudje v medsebojnem spopadu prištevajo k trem različnim veroizpovedim. Gre za političen spor za oblast, ki se pa lahko obarva tudi s kakim verskim znakom. Gre za nacionalističen spopad, za spopad med nacijami, ki pa lahko dobi tudi predznak verskega obeležja. To medsebojno sovraštvo še bolj zaostri. Obramba je le ena: Rušiti zidove novega nacionalizma.«

Po končani maši je papež blagoslovil posebno svetilko, ki so jo prenesli v kapelo Matere božje Pomočnice v baziliki sv. Petra, kjer bo gorela, dokler ne pride do miru v Bosni in Hercegovini. S svojim plamenom naj spominja vse, naj še naprej molijo k Materi božji, Kraljici miru.

Pri mednarodni diplomaciji je tudi nedeljski papežev apel naletel le na gluha ušesa in vse kaže, bo ostalo še naprej tako, kot je bilo doslej.

K.H.

Na kongresu Union Valdôtaine v Saint-Vincentu

Nedavno je v turističnem središču Saint-Vincent v Dolini Aosta potekal nacionalni kongres manjšinske stranke Union Valdôtaine, ki pa je v tej deželi večinska. Tema kongresa je bila »Vers le fédéralisme«, tj. federalizmu naproti. Znano je, da ima ta politična organizacija francosko govoreče skupnosti iz Aoste dolgoletno federalistično tradicijo, ki jo je še proti koncu druge svetovne vojne zagovarjal njen voditelj in ideolog Emile Chanoux, sam tudi žrtev fašizma. In prav ta ideja je danes zelo aktualna v italijanski politični debati, saj jo razne politične sile močno vihtijo, čeprav ne vse v enakem smislu. Mimo tega je ta misel izražena tudi v znani listini iz Chivassa iz leta 1953, ko so predstavniki manjšinskih in avtonomističnih skupnosti iz alpskega loka podpisali znano resolucijo za pravice manjšin. Zato je tudi ob kongresu imela petdesetletnica tega dokumenta širok odmev s posebno proslavo v prostorih deželnega sveta Doline Aosta.

V okviru prej navedenih idej in razprav se je torej odvijal kongres valdostanske stranke. Zadnji dan kongresa, v nedeljo 19. decembra, so bili na vrsti tudi nastopi oz. pozdravi predstavnikov manjšinskih strank v Italiji in Evropi. Med njimi so bili zastopniki okcitanske, savojske, korziške, flamske in drugih manjšin. Slovensko manjšino je predstavljala Slovenska skupnost, ki že dolga leta od prvih evropskih volitev leta 1979 aktivno sodeluje s to manjšinsko politično silo in drugimi podobnimi v Italiji, kot so npr. furlanske in južnotirolske.

V imenu SSk je prinesel pozdrav deželni podtajnik prof. Andrej Bratuž, ki je med drugim podčrtal skupne cilje in ideale obeh strank in manjšin. Zavzel se je za skupno sodelovanje na bližnjih evropskih volitvah, saj mora manjšinska povezava spet pokazati vso svojo veljavnost. Nadalje je slovenski predstavnik spomnil na vlogo Republike Slovenije v sedanjem procesu evropske integracije in izrazil upanje, da bi kmalu prišla v Evropsko unijo. Bratuž se je tudi zahvalil valdostanskim parlamentarcem za pomoč in aktivno prisotnost v zagovarjanju naših odprtih vprašanj v rimskem parlamentu.

Kongres Union Valdôtaine je tudi izvolil novo vodstvo stranke. Za predsednika je bil že tretjič izvoljen Alexis Bétemps, politični tajnik pa je postal Charles Perrin.

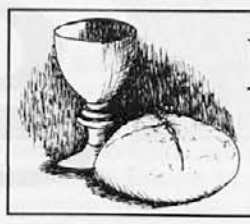

Božja beseda je kakor kruh...

30. januar

4. navadna nedelja

»Kaj imamo opraviti s teboj, Jezus Nazarečan? Si nas prišel pokončat? Vem, kdo si: Sveti od Boga.« (Mr 1, 24)

V Markovem evangeliju je prvi, ki prizna Jezusa za božjega Sina in Odrešenika človek, ki ga je obsedel hudi duh. Preseneti nas, da ta človek govori v množini. V shodnici v Kafarnaumu, kjer je Jezus učil, pretrga trenutek zbranosti silovit krik obsedenega: »Kaj imamo opraviti s teboj, Jezus Nazarečan?« Govori v množini, ker je bil premagan. Kriči, ker se počuti mučenega, v pasti temnih sil, žrtev nerazumljivega prekletstva.

V perspektivi Markovega evangelija gre za jasno sporočilo: Jezusovo oznanilo direktno ogroža temne sile zla in avtorja vsega slabega, satana. V Jezusu se razodeva duhovna sila, ki pretrese temelje sveta, ki se je zapisal satanu.

Za Jezusove sodobnike je ta izredna duhovna moč nekaj novega. Zato ni nič čudnega, če ugotavljajo: »Kaj je to? Nov nauk s popolno oblastjo.« (Mr 1, 27) Evangelist Marko pospremi dogodek s posrečenim komentarjem: »Ljudje so se zelo čudili njegovemu nauku, kajti učil je kakor tisti, ki ima oblast, in ne kakor pismouki.« (Mr 1, 22)

V odlomkih prejšnjih dveh nedelj, ki so vzeti iz začetka Markovega evangelija, smo srečali Jezusov klic: hodi za menoj! Tokrat gre za novo vabilo: dovoli, da te odrešim! Jezus nam želi predočiti dejstvo, da smo ogroženi in da nas lahko osvobodi. Dokazuje nam, s kakšnimi silami se je moral On sam spopasti.

Ne gre samo za nekakšne psihološke ali magične sile, ki jih spretni ljudje lahko usmerjajo in z njimi manipulirajo druge. Gre za resnične sile, ki se lahko zajedo v človekovo srce, ga napravijo divjega kot zver, mu odvzamejo vsak čut usmiljenja in solidarnosti z ubogimi ljudmi brez pravic in ga silijo k najhujšim zločinom: mučenju bližnjega, prodaji otroka, ubojem, izkoriščanju slabotnega človeka brez sredstev in možnosti, itn.

Napačno bi bilo, če bi si pred tem zatiskali oči in si domišljali, da živimo v ne vem kakšnem raju. Dogodki v Bosni in Hercegovini so zgovorna priča realnega sveta, v katerem nam je dano živeti. Evropa umira na Balkanu...; jo je še moč rešiti?

Princ tega sveta, avtor vsega zla, dobro ve, da je Jezus prišel, da bi ga premagal. Zato obsedeni v Kafarnaumu s strahom sprašuje: »Si nas prišel pokončat?« (Mr 1, 24)

Francoski pisatelj Georges Bernanos je v svojih literarnih delih večkrat prikazal delovanje nevidnega kraljestva zla in hudobije. Poleg »sonca pravičnosti«, božjega kraljestva, ki ga je Jezus oznanjal, živi človek tudi pod »satanovim soncem«. Samo duhovno prebujeni, intuitivni in občutljivi, pravzaprav sveti ljudje, zares občutijo dramatičnost boja med počelom vsega dobrega, Bogom, in njegovim nasprotnikom, avtorjem zla, hudičem.

Zato se je moral Jezus kot božji Sin direktno soočiti z najmočnejšim nasprotnikom svojega božjega poslanstva. Razumljivo torej, zakaj iz obsedenega zaslišimo glas: »Vem, kdo si: Sveti od Boga.« (Mr 1, 24)

Vprašanje, ki se spontano porodi ob dogodku v Kafarnaumu, je: ali se zavedamo, da smo tudi sami vključeni v spopad, ki ga je Jezus začel in v njem zmagal za ceno lastnega življenja? Kakšna je pri tem naša odgovornost? Ali lahko ostanemo samo pasivni gledalci? Spopad se nadaljuje, ne na televizijskih ali filmskih ekranih, ampak v živo, sredi življenja!

Zvone Štrubelj

Končal se je teden za edinost kristjanov

Teden za edinost kristjanov, v katerem molimo, da bi se kristjani različnih veroizpovedi ponovno združili, je mimo. V nedeljo, 23. t.m., je bila v cerkvi sv. Marka molitev za edinost, ki jo je vodil tržaški škof msgr. Bellomi in katere so se udeležili predstavniki vseh krščanskih veroizpovedi, ki že stoletja bivajo v našem mestu. Isti dan pa se je v župnijski cerkvi pri Sv. Ivanu odvijala sugestivna služba božja v vzhodnem obredu, ki sta jo kot običajno vodila g. Angel Kosmač in g. Jože Markuža. Pri maši je sodeloval ekumenski mešani pevski zbor pod vodstvom dr. Zorka Hareja. Tudi tokrat je vzhodna liturgija privabila v cerkev veliko število ljudi. Veliko jih je tudi šlo k obhajilu.

Invalidka na poti blaženim

Lanskega 23. dec. je sv. oče izdal dekret, s katerim se potrjuje izredno junaštvo v krščanskih krepostih božje služabnice Benedikte Bianchi Porro iz škofije Forlì. Življenje božje služabnice je življenje invalidke. Ko ji je bilo 16 let, se je pojavila neozdravljiva bolezen. Zaradi nje je izgubila najprej sluh in potem še vid. Kljub temu je študirala in se vpisala na univerzo in opravila skoro vse izpite iz medicine. Prestala je tri operacije v glavi.

Kdor jo je obiskal na njeni bolniški postelji, je šel od nje potolažen, trdijo priče. Zapustila je številna pisma in duhovne spise, ki so izšli v knjigi in so jih že prevedli v številne jezike.

Tudi na invalidskem vozičku rastejo svetniki.

30. JANUAR - NEDELJA ZA KATOLIŠKI TISK

POGLED V SLOVENIJO

Hit, Krško, o preteklosti, Bosna

Janez Povše

V minulem tednu je po nemajhnih težavah prišlo do zaslišanja direktorja Hita Danila Kovačiča ter njegove sodelavke Nelide Nemec in sicer pred preiskovalno parlamentarno komisijo. Kar je bilo videti v kratkih televizijskih odlomkih, govori o precej nenavadnem zadržanju to pot precej manj arogantnega igralniškega direktorja. Na vsako vprašanje sta namreč oba zaslišanca pogledala odvetnika, ki je sedel v njuni neposredni bližini, pri čemer jima je le-ta prišepetaval odgovore. Zadeva je šla tako daleč, da je izpraševalec opozoril, da želi le običajen odgovor v smislu »da« ali »ne«, za kar verjetno ni nujno ves čas spraševati svojega bralnica. V zvezi s Hitom se je tudi razplamenela borba okrog poslanske imunitete, o kateri smo že poročali: da je namreč državni svèt z veliko večino zaščitil Danila Kovačiča ravno v imenu poslanske imunitete. O tem je v Delu spregovoril dr. Dušan Plut in izrazil povsem negativno mnenje o tako zamišljeni in izvajani poslanski imuniteti. Časopisi poročajo, da sta se zaradi te njegove izjave dva svétnika skorajda odločila predlagati uvodno obravnavo Plutove izjave, kar vse priča, kako s težavo a na srečo vendarle se v mladi slovenski državi uveljavlja pravica do objave tistega lastnega mnenja, ki ni uspelo prevladati pri glasovanju. Upati je, da se stvari premikajo v pravo smer, tako lahko sodimo po predlogu podpredsednika državnega svèta Poldeta Bibiča, po katerem naj bi državni zbor razmišljal o spremembi tistega člena ustave, ki govori o poslanski imuniteti, kjer naj bi po novem ščitili parlamentarce le v smislu zaščite lastnega mnenja, ne pa zaradi možnih kaznivih dejanj. To je končno predlagal že dr. Dušan Plut v svoji »sporni« izjavi.

Avstrija si prizadeva za zaprtje jedrske elektrarne v Krškem, kar je povzročilo v Sloveniji upravičeno začudenje. Vse mednarodne komisije so predlagale le delne izboljšave obratovanja in nikdar ni bilo postavljeno pod vprašaj sámo delovanje jedrske elektrarne. Opazovalci menijo, da je Avstrija zaskrbljena predvsem zaradi obratovanja podobnih elektrarn na ozemlju bivše Češkoslovaške, kjer menda celó gradijo nov objekt, kaj šele da bi razmišljali o zaprtju obstoječih.

V Ljubljani je dvignilo precej prahu prizadevanje župana Jožeta Strgarja, da bi na uradni spisek ljubljanskih prvih mož uvrstili tudi Leona Rupnika. V času svojega vladanja v ljubljanski mestni hiši je dal Jože Strgar že odstraniti spominsko ploščo o prihodu partizanskih brigad v Ljubljano ter priznanje mesta heroja, ki si ga je Ljubljana zaslužila s svojim zadržanjem med drugo vojno. Dejstvo je, da Leon Rupnik ni bil od meščanov izvoljen župan, pač pa ga je na županskо mesto postavila italijanska okupacijska oblast. Verjetno je šel Jože Strgar to pot predaleč, ali pa se zaveda, da na bližnjih volitvah ne bo več izvoljen. Na vsak način je dejstvo, da slovensko javno mnenje za takó radikalna razčiščevanja preteklosti na žalost še ni pripravljeno.

Sporazum med Hrvaško in Srbijo, kar se tiče Bosne, bo imel velik vpliv tudi na Slovenijo. Slovensko zunanje ministrstvo je tvegalo izjavo, da je tudi ta sporazum za mir v Bosni in Hercegovini lahko koristen, kar je izzvalo nasprotne komentarje, ki se še niso polegli. Dejstvo je, da je vsak sporazum, ki v Bosni in Hercegovini ne pritegne vseh treh »sprtih strani«, zelo nevaren, nemara najnevarnejši je ravno med Hrvati in Srbi. To lahko napoveduje stopnjevano vojaško grožnjo muslimanom, zaradi česar je čudno tudi to, da je Evropa pristala, da se takšen sporazum podpiše v njenem zapadnem osrčju. Zanimivi so odzivi javnomnenjske raziskave med Slovenci, ki v takšnem sporazumu ne vidijo normalizacije razmer v Bosni, prej narobe; velika večina vprašanih je prepričana, da sporazum sploh ne bo veljal, da bo negativno vplival na že itak slabe odnose med Slovenijo in Hrvaško in da bo povzročil slovenski diplomaciji še dodatne težave. Večina vprašanih meni, da zgolj dvostranski sporazum v Bosni in Hercegovini pomeni de facto tudi uradno razdelitev države. Bosna bo na ta način razpadla s posledicami, ki jih v tem trenutku ni mogoče jasno in razvidno predvideti.

NAŠA GOVORICA

Zadnjič sem končala svoje pisanje brez pravega pojasnila glede nekaterih poudarjenih izrazov. Opozoriti sem hotela predvsem na samostalnik **vrstnik**, ki ga po neki čudni logiki spreminjamo v **sovrstnika**. Prav tako moramo na žalost mnogokrat slišati **sorojak**, kakor da bi nam **rojak** premalo povedal. Celo v prevod Katekizma so se vrinili **sodediči**, kakor da ne bi bilo dovolj jasno, ko bi napisali **dediči. Dedičev** je gotovo več, **dedič** pa je en sam. Tudi **soletnike** bi raje označila z ljudmi, vaščani, otroki, ki so se rodili istega leta. Glede **polaganja** izpitov na univerzi in glede na **predavanja**, ki jih študentje tam poslušajo, pa sem hotela opozoriti na napako, ki se takoj prime novopečenega študenta, ki po italijanskem zgledu **daje izpite** in hodi na **lekcije**.

Kolikim napakam bi se lahko izognili, samo če bi se nekoliko potrudili. Vsakdo izmed nas, ali pa vsaj tisti, ki javno nastopajo ali pišejo za druge, bi morali imeti doma ali v uradu Pravopis in ga tudi uporabljati. Kdor piše v italijanščini, dela tako. V Pravopisu so besede, ki so označene s krogcem (ali ničlo). Ko bi vsaj kdaj v kako besedo malo podvomili in pogledali v Pravopis, bi se marsikateri napaki lahko izognili. Videli bi npr. da sta besedi **napram** in **dočim** označeni s krogcem in zato ne spadata v našo govorico.

Napram bomo lepo nadomestili z **do, dočim** pa s **pa** ali **medtem ko** ali **vtem ko**. Ta dva predloga sta tako tuja naši govorici in delujeta tako prisiljeno kot glagol **vršiti**, ki ga nekateri tako radi uporabljajo. Naša pozornost torej ne sme veljati samo **napram** nekaterim škodljivim pojavom, **dočim** do drugih sploh nismo pozorni, ampak **do** škodljivih pojavov, **medtem ko** do drugih (do drugih **pa**) nismo pozorni.

Nada Pertot

Pobuda Slovenska Istra

Pred novim letom se je v Kopru rodila civilna oz. državljanska pobuda Slovenska Istra. Ker sem tudi sam med koprskimi občani, ki so jo podprli, želim posredovati o tem nekaj svojih razmišljanj. Skupina se je doslej zbrala na enem samem delovnem sestanku in formalno še ni organizirana. Trenutno se je sicer omejila na javnomnenjski pritisk v zvezi s projektom Koper-mestna občina, vendar so že na tem prvem sestanku prišle do izraza tudi številne druge ugotovitve, pobude in potrebe. V prvi vrsti pobuda za oblikovanje proste cone znotraj mestne občine Koper. Glede na možnosti, ki jih prinaša 26. člen Zakona o lokalni samoupravi, bi se lahko območje s posebnim statusom tudi še razširilo. Sledi pobuda, da se podpre vsakršen realen projekt, ki bi lahko revitaliziral že strahotno zanemarjeno področje demografsko osiromašenih krajev slovenske Istre. In spoznanje, da je nujno odločno podpreti iniciative in aktivnosti v zvezi z ustanovitvijo tretje univerze v slovenski Istri. Prav tako predlog, da bi se tudi naša skupina pridružila drugim podobnim civilnim pobudam na tej ali oni strani obeh meja, ki si postavljajo za cilj ustvarjanje zglednega sodelovanja in sožitja na celotnem teritoriju od Vršiča in Trbiža navzdol. In vse to mimo vsakršnih strankarskih konotacij, zgolj v službi avtentičnih interesov tukajšnjega prebivalstva. Kakšen bo domet in vek trajanja te civilne oz. državljanske pobude, bo pokazal čas. Če se bodo zbrali okrog nje ljudje ustvarjalnega naboja, če si bo postavila realne cilje ter če bodo njeni nosilci sposobni strpnega in civiliziranega komuniciranja, potem bi lahko postala pomemben generator idej, javnomnenjskega pritiska, energije in s tem tudi razvoja. Skupnost namreč, ki prelaga vso skrb in odgovornost za lasten razvoj zgolj na oblast, je prej podobna čredi kot razmišljajočemu subjektu. Kajti oblast, tako državna kot tudi lokalna, zlasti če zasedena, lahko zelo hitro postane sama sebi namen. Tovrstnih podučnih primerov namreč ne manjka, niti v neposredni bližini. Seveda je za učinkovito delo civilne oz. državljanske pobude nujno ustrezno rešiti tudi njene materialne probleme, zlasti vprašanje kritja stroškov. Nekatere pobude so namreč padale tudi na tem izpitu (npr. Gibanje za razvoj podeželja idr.). Po prvih znakih sodeč, ima sedanja pobuda v ozadju zainteresirane resne sponzorje in bi tako lahko ta ovira odpadla. V tem primeru bi bila tudi ureditev njenega formalnega statusa bistveno lažja.

Pri iniciativah v zvezi z revitalizacijo podeželja se bo treba povezati s skupinami, ki so že razvile določene aktivnosti na tem področju (Gibanje za razvoj podeželja, vita d.o.o. Koper idr.). Napori za sooblikovanje politike sodelovanja in sožitja ob obeh mejah pa so nujni iz več razlogov. Prvič se svet okrog nas, zlasti na italijanski strani, intenzivno spreminja. Italija, in tudi sam Trst, bijeta namreč pogumen boj za lastno moralno in politično prenovo. S prodorom novih političnih sil in zavezništev na površje se tako ustvarjajo bistveno ugodnejši pogoji za sožitje, sodelovanje, preseganje meja in zaščito narodnostnih in jezikovnih skupnosti. Vse to terja tudi od nas večjo odprtost in posluh za te procese. Drug razlog za vlaganje naporov na tem področju pa je skrb, da bi se ti procesi razvijali skladno tudi z avtentičnimi interesi slovenske države in tukajšnjega prebivalstva, ne pa pod taktirko in v službi sil ali skupin, ki zasledujejo zgolj ožje skupinske ali celo nam nasprotne interese (npr. pobude o Istri kot transnacionalni regiji oz. o Istri kot »laboratoriju sožitja«, medtem ko bi naj dvestokilometrski pas na oni strani meje, pretežno naseljen s Slovenci, počasi postajal »terra italianissima«; pa novejše teze o nekdanji Julijski krajini kot transnacionalni regiji ipd.). Na nas je, da jasno in odločno posegamo v ta dogajanja z javnimi pritiski, s civilnimi pobudami in vsemi drugimi demokratičnimi sredstvi. Če bodo naše iniciative sprožile duh tekmovanja v vrstah lokalne oblasti, strank ali drugih civilnih skupin, kot se je to že dalo čutiti pri projektu Koper — mestna občina, potem ni škoda naporov, saj bi bil prvi del cilja s tem že dosežen.

Milan Gregorič

Kaj pišejo drugi

Sorge: katoličani v bodoči Italiji - III

V prejšnjih dveh številkah smo v glavnih obrisih predstavili vsebino knjige I cattolici e l'Italia che verrà (Katoličani v bodoči Italiji), ki jo je napisal jezuit Bartolomeo Sorge, predstojnik Centra za družbene vede »Pedro Arrupe« iz Palerma. V prvem delu obravnava razloge, ki so stranko Krščanske demokracije v Italiji v zadnjih letih privedli do moralnega in volilnega poloma, v drugem pa zarisuje smernice za prenovljeno prisotnost katoličanov v italijanskem političnem življenju.

Iz knjige pa velja izluščiti še nekaj poudarkov, ki presegajo aktualistični okvir razprave. Na prvem mestu je tu klasična ugotovitev, da marsikdaj v političnem in družbenem življenju ni odločilen cilj (vsebina), ampak sredstva (način), ki nam omogočijo, da zastavljeni cilj uresničimo. Znano je na primer, da so si na začetku našega stoletja kristjani in marksisti bili edini glede cilja družbenih prizadevanj (pravična družba), globoko pa so se razhajali glede sredstev: eni so se zavzemali za pot reform in solidarnosti, drugi za revolucijo, tudi nasilno. Vprašanje »kako« je torej marsikdaj celo bolj odločilno od vprašanja »kaj«. Ali z drugimi besedami: cilj ne posvečuje sredstev.

V drugačnih okoliščinah in obsegu se ista dilema postavlja tudi danes. Boj proti mafiji, proti korupciji in proti davčnim utajam, prizadevanja za prenovo javne morale in vodilnega razreda so sami na sebi dobri in plemeniti politični cilji. Toda ali je za krščansko oblikovano vest sprejemljivo katerokoli sredstvo, ki se ga poslužujemo za njih dosego, vključno z vnaprejšnjim moralnim linčanjem, z demagoškimi obljubami, z rasističnimi gesli, s prostaškim zmerjanjem in ščuvanjem k maščevanju?

Ne, odgovarja Sorge, tako ravnanje ni v skladu s »krščanskim slogom«. Temeljna zahteva »krščanskega sloga« v politiki je zavest, da je pravičnost brez ljubezni mrtva. Krščanska solidarnost je »dejanska, pogumna in modra služba, je nezainteresirana predanost pravici, je spoštovanje do drugega, tudi ko resnica in pravica zahtevata, da se proti njemu borimo, je prostovoljna soudeležba pri težavah, nevarnostih in upanjih zatiranih in odrinjenih, je radovoljna pomoč trpečim in ubogim, da postanejo sami dejavniki lastne osvoboditve, je politika kot služba, kot visoka oblika usmiljenja.« Politična borba, ki je ne vodi ljubezen, ampak jeza in sovraštvo, ni vredna kristjana, zaključuje Sorge. Ni torej vsaka politična stranka, ki nastopa v imenu poštenosti, že zaradi tega vredna zaupanja. Potrebni sta globoka presoja in resen razmislek.

O svoji knjigi sam avtor v uvodu piše, da si jo je zamislil kot knjigo, ki hoče biti predvsem prispevek k aktualni diskusiji. Kot smo videli, pa marsikaj v njej presega zastavljeni okvir in utegne biti spodbuda za razmišljanje tudi za naše okolje.

(se nadaljuje) **T.S.**

Avtobus za Cerkno

Kot smo poročali pretekli teden, se bodo v Cerknem spomnili 50-letnice dvojnega pokola, udeležencev partijske šole in štirinajstih Cerkljanov, ki so bili ubiti kot nedolžne partijske žrtve, med njimi oba kaplana, Lado Piščanc in Ludvik Sluga. Spominska svečanost bo v župni cerkvi sv. Ane v nedeljo, 6. februarja, ob 15. uri. Ker je bil Lado Piščanc nekako naš goriški rojak, saj je živel z družino v našem mestu in po novi maši bil najprej kaplan pri sv. Ignaciju, se želimo spominske svečanosti udeležiti tudi mi. V ta namen organizira duhovnija sv. Ivana poseben avtobus. Odhod s Travnika ob 13.15, vrnitev zvečer. Vpisovanje pri sv. Ivanu pred mašo in po njej (18.30) ali pri msgr. Močniku, tel. (530341) najkasneje do četrtka, 3. februarja.

Ludvik Sluga

Šolstvo

Osnovna in nižja srednja šola sta pred leti doživeli velike spremembe. Prenovljena šola naj bi bila res odprta vsem, upoštevala in valorizirala naj bi vsakega dijaka ne glede na njegove sposobnosti; v šolsko življenje so bili vključeni starši. Če hočejo te spremembe res zaživeti, je zelo odvisno od šolskega vzdušja, saj če na neki šoli ni sproščenih in prijateljskih odnosov, prizadevnosti učnega kadra in povezave v sodelovanju vseh šolskih komponent, se vsa reforma prevesi v formalno in birokratsko zadevo. Ostaja pa odprto vprašanje programov, saj se novosti večkrat samo grmadijo na starem.

O reformi višje srednje šole se piše in besedič že desetletja. Obvezno šolanje naj bi se podaljšalo do 16. leta starosti, mature naj bi se reformirale, programi so starinski in okosteneli. Vse pa je ostalo bolj pri ugotovitvah in besedah. Ministrstvo sicer dopušča in celo svetuje razne sperimentacije, istočasno pa bombardira šolnike s to ali drugo okrožnico in nalaga vedno nove zadolžitve.

Ostaja dejstvo, da se je družba v zadnjih petdesetih letih zelo spremenila, programi pa so vedno isti, načini podajanja »znanja« v glavnem isti, odnosi na nekaterih šolah so izven časa (pomislimo na ravnatelja, ki je izključil iz šole za tri dni dijakinjo in dijaka, ki sta se pred šolskim poslopjem držala za roko). Šola postaja res starinska, njeni programi okosteneli, načini podajanja, ki so bili še pred desetimi ali dvajsetimi leti primerni, nesodobni. Manjkajo skupinsko raziskovalno delo, pripomočki, predvsem pa usklajevanje šolske snovi z zunanjim svetom. V naslednjih desetletjih bo dobro obiskana tista šola, ki bo znala navdušiti, s tem da bo snov povezovala z življenjem in družbo, šola, v kateri bodo vladali dobri in odprti odnosi, taka, ki bo valorizirala, spodbujala in vodila dijaka.

Na zadnji seji Odbora Sindikata slovenske šole - tajništvo Gorica se je nato razpravljalo o novih predlogih in možnostih za dosego avtonomije slovenske sekcije ITI, o novem načinu pobiranja sindikalne članarine, ki zagotavlja Sindikatu nadaljnje predstavništvo, o dvojezičnih plakatih SSŠ, ki v mestu in okolici vabijo starše za vpis v slovensko šolo (predvpis je začasen), o dvojezični zgibanki, ki na privlačen način predstavi staršem in javnosti naše šole in organizacije, o osnovni šoli v Štverjanu, obstoj katere je bistvenega pomena za vso našo skupnost.

Odbor obvešča, da bo v mesecu februarju pripravil sindikalna zborovanja, na katerih se bo razpravljalo o novem finančnem zakonu. Učno in neučno osebje nižje srednje šole in višjih šol bo zborovalo dne 2. feb. od 12.00 do 13.30 na zavodu I. Cankar v Gorici; osnovnošolsko osebje dne 3. feb. od 10.40 do 12.40 na osnovni šoli v Sovodnjah; vzgojiteljice vrtcev pa dne 10. feb. od 14.00 do 15.30 na osnovni šoli v Sovodnjah.

SI

Društvo S.K.D. Hrast ima na razpolago še nekaj knjig Franke Ferletič IGRARIJA ČAROVNIJA.

Dobite jih pri: Stanko Ferfoglia - Bratuževa, 4 Doberdob - tel. 78262.

Seja Širšega odbora Zveze slovenske katoliške prosvete bo v ponedeljek, 31. januarja, ob 20.30, v Katoliškem domu v Gorici.

Štverjan: šola v nevarnosti

Po 8. septembru 1943 so v Štverjanu takoj začeli v šoli s poukom v slovenskem jeziku; poučevali so pomožni učitelji. Leta 1945 je zavezniška uprava namestila redne učitelje.

Po razmejitvi leta 1947 se je število učencev zmanjšalo, ker so deli Štverjana ostali onkraj državne meje. Ker pa so štverjanska naselja raztresena in prevoznih sredstev ni bilo, je občinska uprava odprla tri šole: v Britofu, na Valerišču, v Jazbinah. Imeli so torej tri šole s šestimi učnimi močmi.

Leta 1971 je prišlo do šole s celodnevnim poukom, zato je tedanja občinska uprava ukinila šoli na Valerišču in v Jazbinah in koncentrirala vse razrede v šoli v Britofu. Bilo je 60 učencev in 10 učiteljev. Medtem so v Dragah sezidali veliko moderno šolsko poslopje; vstala je šola Alojz Gradnik z vsemi sodobnimi učnimi pripomočki. Toda nastal je nov problem: število otrok se je iz leta v leto krčilo zaradi upadanja rojstev, pa tudi zato, ker so nekateri starši vpisovali otroke v Gorico ali v Pevmo, kakor da bi bil kruh pri sosedih boljši kot doma. Število otrok v štverjanski šoli je tako upadalo iz leta v leto. Dno je doseglo letos, ko se predvideva vpis le desetih otrok v vseh pet razredov. S tem bi šola postala enorazrednica. Ponosni Štverjan bi bil tako osiromašen za svojo za cerkvijo največjo ustanovo - osnovno šolo.

Ali ni rešitve? Rešitev bi bila v tem, če bi starši vpisali svoje otroke v domačo štverjansko osnovno šolo, kot jih vpisujejo v otroški vrtec. Starši in vsi odgovorni bi se morali zavedati, da je najbolj primerna vzgoja in rast za otroka domače okolje: družina, otroški vrtec, osnovna šola! Ali bodo razumeli?

(r + r)

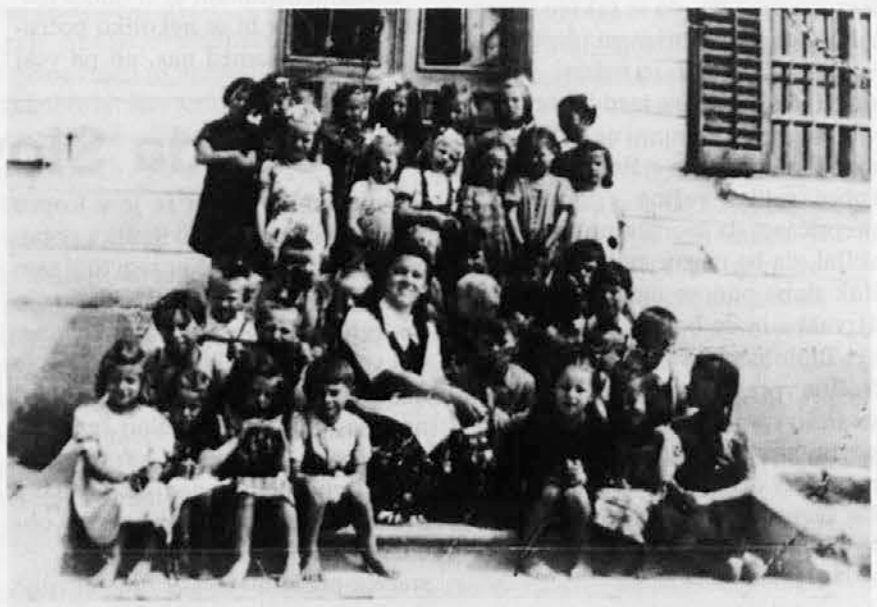

Šolsko leto 1945/46 v Štverjanu 1. in 2. razred: 42 otrok z učiteljico

Kotalkarska revija

Že vrsto let prireja kulturno-športno društvo Vipava ob božičnih praznikih kotalkarsko revijo. Tako se je zgodilo tudi v soboto, 18. in nedeljo, 19. decembra. V občinski telovadnici je nastopilo 48 pretežno mladih kotalkarjev pod vodstvom Tanje Peteani in Jadranke Faganelj. Uprizorili so koreografijo »Grease«, zgodbo iz sveta ameriške dijaške mladine v 60. letih. Sceno sta pripravila Igor in Albin Devetak.

Kotalkarski nastop sta popestrili slovenski prvak v kotalkanju Uroš Stibilj, član KK Renče, in plesalci Kluba Urška iz Ajdovščine.

Tudi ob zadnji kotalkarski reviji izrekamo iskreno zahvalo mladim kotalkarjem in staršem, kakor tudi društvu Vipava, ki poskrbi, da se kotalkarska revija vsako leto redno priredi.

Spevoigra Sneguljčica

V nedeljo, 9. januarja, je na povabilo KD Sovodnje gostovala v Sovodnjah mladinska skupina SKD Primorec iz Trebč.

V polni dvorani domačega kulturnega doma je nastopilo devetnajst mladih članov igralske skupine društva Primorec, ki so uprizorili v obliki spevoigre znano priljubljeno pravljico Sneguljčica, ki jo je priredila in zrežirala Boža Hrvatič. Za glasbeno spremljavo je poskrbela Tatjana Blokar, glasba pa je bila Aljoše Starca.

Igralci so se lepo vživeli v svoje vloge. V navdušenih otrocih, ki jih je bilo v dvorani veliko, so igralci palčki kot tudi živali in vitez vzbudili prijetno počutje, močan vtis pa so naredile Sneguljčica in kraljica mačeha.

Predsednica KD Sovodnje Alenka Florenin je v zahvalnem nagovoru dejala, da je društvo Sovodnje s predstavo želelo na prijeten način voščiti vaščanom srečno novo leto.

Remo Devetak

V nedeljo, 30. januarja, nabirka za KATOLIŠKI TISK.

V nedeljo, 30. januarja 1994, bo ob 16. uri v župnijski cerkvi sv. Martina v Doberdobu koncert božičnih pesmi. Nastopa

Tolminski mladinski cerkveni zbor z orkestrom

Dirigent Barbara Kovačič.

Po koncertu v župnijski dvorani srečanje mladih pevcev in dirigentov.

Toplo vabljeni vsi mladi in njihovi prijatelji.

Župnija sv. Martina - Društvo Hrast Doberdob
Pokrovitelj Svet slovenskih organizacij

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

prirejata

Dan slovenske kulture

v nedeljo, 6. februarja, ob 17. uri, v Katoliškem domu v Gorici

Pobude za mir v Gorici

Gorica se je za Dan miru odzvala z raznimi pobudami. V petek je v Ločniku bilo ekumensko srečanje z udeležbo metodističnega pastorja Bonnesa, nadškofa Bommarca, msgr. Cocolina, župnika Di Piazze in drugih. Navzoč je bil tudi sarajevski generalni vikar Pero Pranjić.

V nedeljo dopoldne je bilo slavje v župniji sv. Roka s sv. mašo. Med mašo je spregovoril tudi Pero Pranjić. Zvečer so se goriški verniki v lepem številu zbrali v stolnici. Ob 19. uri se je začelo somaševanje pod vodstvom g. nadškofa. Pred mašo so prebrali odlomke iz cerkvenih dokumentov in govorov sv. očeta o miru in spravi. Med mašo je spregovoril g. nadškof, za njim pa Pero Pranjić, ki je orisal težki položaj katoličanov v Bosni in Hercegovini. Katoličanov je bilo ob začetku vojne nad pet sto tisoč, sedaj jih je ostalo le kakih 150 tisoč. Ostali so odšli v begunstvo z mnogimi Muslimani in tudi Srbi, saj vojna ne gleda na vero in narodnost, vsi pa si želijo v bolj mirne kraje. Potožil je tudi, kako so katoličani pozabljeni in da jih imajo za sokrive sedanje tragedije, medtem ko je nasprotno res, da so se prav bosanski škofje in Cerkev vedno zavzemali za enotno in nedeljivo BiH. Seveda prihaja do ekscesov tudi na hrvaški strani, toda temu so krivi posamezniki, saj skrajnežev ne manjka v nobeni vojni in revoluciji.

Nabrana miloščina je šla za škofijsko Karitas, ki že ves čas zelo pomaga beguncem na Balkanu. Med mašo so bile prošnje v štirih jezikih (v italijanščini, furlanščini, slovenščini in hrvaščini) in eno berilo v slovenščini.

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

Izlet na Bled

V nedeljo, 16. januarja, smo se pevci štverjanskega mešanega zbora podali na izlet na Bled. Odpotovali smo z vlakom iz Nove Gorice po Soški dolini v gorenjski svet. Na postaji na Bledu sta nas dočakala sin pokojnega pesnika Alojza Gradnika in predsednik zbora z Bleda. Po kratki izmenjavi pozdravov smo se peš napotili do cerkve sv. Martina. V prijetni pevski družbi smo obujali spomine izpred treh let, ko smo prav v tej cerkvi mogočno zapeli na 1. reviji cerkvenih pevskih zborov in dobili za nagrado izlet v Rim.

Ob 10. uri smo peli pri glavni maši božične melodije: Mavovo Slovensko mašo z božičnimi napevi, Vrabčevo Poslušajte vsi ljudje, Harejevi Slavo in Božično noč, Cvekovo Raduj človek, za zaključek pa seveda ni smela manjkati priljubljena Sveta noč. Na orgle nas je spremljala prof. Valentina Pavio, kateri gre posebna zahvala! Vodil nas je naš dirigent Bogdan Kralj. Po maši smo se za kratek čas zaustavili pred jaslicami s tipičnim gorenjskim motivom, blejsko idilo pod Triglavom, in počastili Novorojenega s svojo pesmijo. Nato smo bili deležni toplega čaja, ki so nam ga pripravili pevci MeZ z Bleda. Sledilo je kosilo; popoldne smo preživeli pri jezeru ob petju lepih slovenskih melodij. Žal smo beležili odsotnost marsikaterega pevca, ki mu bo lahko žal za izgubljeni izlet! Obogateni z lepimi doživetji smo se v večernih urah veselo vrnili.

Hvala vsem, ki so poskrbeli za izlet in nastop!

V.

V petek, 4. febr. 1994, bo ob 18. uri v galeriji Katoliške knjigarne odprtje razstave Hijacinta Jusse. O njegovih delih bosta spregovorila Lučana Budal in Jožko Vetrih. Ogled razstave bo možen po urniku knjigarne do 19. februarja.

V nedeljo, 30. januarja, bo v Katoliškem domu ob 16. uri ob dnevu katoliškega tiska nastopila dramska skupina PD Štandrež z veseloigro

Odlikovanje

Vsi prisrčno vabljeni.

Prizor iz komedije Odlikovanje, ki so jo člani dramskega odseka prosvetnega društva Štandrež prvič uspešno uprizorili na domačem odru 15. januarja letos. Igro bodo ponovili v Katoliškem domu v Gorici v nedeljo, 30. januarja. Od leve Danjela Puia, Marjan Breščak, Božidar Tabaj, Majda Paulin, Marko Tabaj, Anita Lutman in Dimitri Brajnik.

Pomoč beguncem v Ajdovščini

Pred nekaj dnevi je gospa Danica omenila: »Zakaj ne napišemo nekaj vrstic o našem delu za begunce, ne nam v hvalo, ampak - morda - drugim v spodbudo?«

Tako smo na sestanku slovenske Vincencijeve koference v Barkovljah 20. januarja ugotovile, kakor kratko poroča gospa Danica, da »smo z božjo pomočjo in dobro voljo naših ljudi, ki so nas podpirali z denarjem in raznim blagom, odpeljale v Ajdovščino najprej v begunski center (Rdeči križ), potem na Karitas, od 17.7.1992 do 4.12.1993, kar 20 avtomobilov polnih oblačil, obutve, igrač, higienskih potrebščin, največ pa razne hrane in to predvsem za otroke. Nabrale smo 2.043.550 lir.« Tu sta se najbolj izkazali gospe Danica Samec in Ivanka Kobal: zbirali, pregledovali, kupovali in vozili sta zgoraj omenjeno blago. K temu moramo dodati še 8 avtomobilov oblačil, volne in pletilnih igel, ki jih je nabrala in odpeljala v Ajdovščino gospa Marija.

Z zbiranjem denarja, hrane, igrač in higienskih potrebščin nadaljujemo. Oblačil in obutve ne potrebujejo. Kdor nam hoče pomagati, lahko izroči svoj prispevek v Barkovljah članicam slov. Vincencijeve konference pri maši (ob delavnik ob 17.30, v soboto ob 18.00, v nedeljo ob 8.00 in 11.00) ali gospodu Jožetu Špehu.

Dobrotnikom naj dobri Bog obilno povrne!

Nada Martelanc

Rojan

V sredo, 12. januarja, smo imeli opoldne v cerkvi z mašo globoko občuteno slovo od 94-letne gospe Terezije Bembi. Po želji domačih je cerkveni zbor zapel pesmi o Kristusovem vstajenju in Marijin hvalospev kot ponovno izpoved vere v vstajenje in večno življenje, iz katere je živela pokojnica.

Gospa Terezija je imela številno družino - še sedaj je živih osem otrok. Skrbi ni manjkalo, a tudi veliko zadoščenja. Za našo šolo v Rojanu je verjetno edinstven primer, da je kar osem njenih vnukov obiskovalo slovensko šolo. Veliko pomoč nudijo tudi cerkvenemu zboru, saj jih poje pri zboru kar šest in še sta dva pred časom zapustila zbor zaradi drugih obveznosti.

Čudna so pota božje Previdnosti. Gospa Terezija je bila med prvo svetovno vojno težko bolna. Vsi so bili prepričani, da bo umrla in duhovnik ji je celo podelil sveto maziljenje. Njen oče na soški fronti je dobil nekaj dni dopusta, da vidi še enkrat svojo hčerko. Kriza je šla mimo in pred Terezijo je bilo še dolgo življenje.

Gospa Terezija je bila tesno povezana z našo župnijsko skupnostjo. Vključila se je v Marijino družbo. Zvesto je obiskovala nedeljsko mašo, dokler je niso ustavila visoka leta. Zadnji čas je vedno bolj slabela in v soboto, 8. januarja, je zjutraj mirno za vedno zaspala. Dala je zgled, da je mati lahko sreča v številni družini kljub skrbem in naporom. Naj jo dobri Bog poplača za njeno dolgo in bogato življenje.

Stanko Zorko

Kraški dekanat in župnija Lokev prirejata v nedeljo, 30. januarja, v župnijski cerkvi v Lokvi pri Divači koncert božičnih pesmi od sodelovanju kraških pevskih zborov. Pričetek koncerta ob 15. uri.

V ponedeljek, 31. januarja, bosta v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu govorila zgodovinar Luigi Tavano na temo ATTEMSI IN SLOVENCI, prof. Lojzka Bratuž pa o svoji najnovejši študiji o slovenskih rokopisih iz 18. st., ki jih hrani semeniška knjižnica v Gorici. Začetek ob 20.30.

Revija kraških otroških zborov

Prostorna župnijska cerkev sv. Martina v Slivju v Brkinih v nedeljo, 9. januarja, ni mogla sprejeti številne množice vernikov, ki so hoteli prisluhniti božičnemu koncertu v izvedbi mladih pevcev kraške dekanije. Navedena dekanija spada med večje v koprski škofiji, saj obsega ozemlje od Vojščice na Krasu do Socerba. Okrog 80 mladih pevcev iz Komna, Sežane, Gabrovice, Lokve, Divače in Rodika je napolnilo prostor v bližini jaslic, ki spadajo med najlepše na Primorskem ter prepričljivo izvajalo pester program božičnih pesmi. Nastopajoče pevce ter zbrane vernike je pozdravil komenski dekan g. Krapež, mašno daritev pa je opravil domači župnik Zdenko Štrukelj. Priložnostno božično misel je podala gdč. Breda Cizl iz Rodika. Podana misel se je dotaknila pomena in moči božičnega praznika, iz katerega tudi danes lahko človeštvo črpa upanje za vsak dan. Naše poti so temačne, toda malo Dete je prineslo luč življenja in zaželelo mir ljudem. Med mašo je vsak nastopajoči zbor odpel po eno božično pesem. Na koncu pa je sledil skupen nastop pod vodstvom mlade komenske dirigentke Mojce Semolič in Edija Raceta. Slednji je vodil tudi mogočno ljusko petje, ki se je posrečeno prepletalo z zborovskim. Ta mogočni zbor vernega ljudstva je dal bogoslužju še posebno slovesen pečat. Priznati moramo, da je revija letos dobro uspela, žal smo pogrešali zbore iz krajev, kjer je ukoreninjena pevska tradicija. Tako niso bile zastopane župnije: Dutovlje, Tomaj, Štanjel-Kobja glava, Senožeče, Vreme, Hrpelje-Kozina. Upamo, da jim bo nedeljski nastop izziv in vzpodbuda za nadaljnje delo.

Ogled jaslic v Slivju je možen do 2. februarja.

Slovenija party

V soboto, 22. t.m., se je v prostorih Slovenskega kulturnega kluba odvijalo že tretje praznovanje mednarodnega priznanja Slovenije — Slovenija party. V nabito polni dvorani se je začel ob 19.30 kulturni program.

Po uvodnih besedah in predstavitvi imenitnih gostov, na prvem mestu obrambnega ministra RS Janeza Janše, je bil prvi na vrsti pozdravni govor tajnice SKK, Maše Pregarc. Vsem navzočim je predstavila delovanje SKK, nato pa se je zahvalila gospodu Janši »za vse, kar je za slovenstvo, za slovenski narod, za njegovo obrambo in samostojnost, osebno, kot še zelo mlad človek, naredil.«

Sledila je pesem v izvedbi tržaškega pevskega zbora J. Gallus pod vodstvom Janka Bana, ki je skozi ves večer povezoval program.

Recital, ki so ga pripravili člani gledališkega krožka SKK, je vseboval splet odlomkov pesmi in proze velikih slovenskih avtorjev in kulturnih delavcev, kot npr. F. Prešerna, S. Gregorčiča, A. Rebule, F. Jeze... Vsem pa je bila skupna velika zvestoba in ljubezen do domovine.

Slavnostni govornik večera je bil pisatelj in novinar Saša Martelanc. V govoru, nabito polnem ljubezni do domovine, se je med drugim spomnil Franca Jeze (20. januarja je preteklo 10 let, odkar je umrl), izrednega človeka, navezanega na lastno kulturo in zemljo, ki je ni nikoli videl neodvisne.

Besedam, ki jih je častni gost, minister Janša, izrekel, je občinstvo zbrano sledilo. Najprej se je iz srca zahvalil za prijetno in doživeto slovesnost in tako poudaril dejstvo, da se Slovenija širi še preko geografskih meja. Naš zamejski prostor je imel od časa druge svetovne vojne izreden pomen, saj je hranil misel o neodvisni slovenski državi, ko je bila ta v matici zatirana in zaničevana. Posebna zahvala je šla še vsem tistim, ki so v težkih časih njegovega zapora (1988) in pozneje v obdobju vojne za osamosvojitev sledili dogajanju. Končno je postala Slovenija mednarodno priznana država, sama pa se je približala tistemu prostoru, ki ji je vedno pripadal, in zapustila tako tistega, ki jo je desetletja zatiral.

Za konec je zapel zbor J. Gallus še tri pesmi in tako sklenil kulturni del večera, nakar je sledila družabnost.

MR

Nabrežina

Kljub vsemu je pravično in dolžno naše — vsaj krastko — II. poročilo o edinstveni razstavi številnih božičnih simbolov in jaslic v naši dvorani od 1. do 16. januarja. Predvsem ni bila samo stvar otrok ali delo enega samega človeka! *Odrasli sodelavci in* znani izvedenci so: Bogomila Doljak, Klavdija Raza, Andrej Kosič, Robert Daneu, Arturo Blason, Tatjana F., družina Jazbec, druž. Gruden in Edi Žerjal učiteljica Suzi. *Mladina:* osnovna šola iz Nabrežine, Devina in Šempolaja; pa še Petra Kukanja in Katja Daneu. Vsem gre naše *priznanje* za izvirnenove izdelke, pa tudi *iskrena zahvala!* Omenimo naj še nekaj izrednosti: mini-kitajske jaslice, jaslice iz Perú-ja in druge. Posebnost je tudi velika predstava božičnega darila *mladega smučarja* na »snegu«, ki se bliža revni koči, v kateri leži *ranjena Bosanka... V cerkvi* pa velike jaslice z Nabrežinskim *bregom, čupo* na morju, *s stopnicami* na katerih so Jezusovi blagri. Na vrhu sta dve veliki plošči iz kamnolomov v obliki *odprte školjke* z napisom: »Odpri se zemlja in daj nam Zveličarja« (ali: odpri se človeško srce in daj toploto ljubezni...) Te jaslice bodo na ogledše *do svečnice,* 2. febr. Upamo, da je s tem opisom vsem ustreženo. Hvala vsem obiskovalcem in nasvidenje!

Božični simbol v Nabrežini: mlad smučar obišče ranjeno bosanko, ker ji je kruta vojna odvzela hišo in sina

Barkovlje

V soboto, 22. januarja, smo na barkovljanskem pokopališču pospremili k zadnjemu počitku gospo Marijo Zorn, vdovo Civardi, ki je pretekli teden mirno in spokojno zaspala v Gospodu na svojem domu na barkovljanskem bregu, kjer je živela dolgih petintrideset let, od tedaj, ko se je s sinom in možem vrnila iz Egipta, kjer se je bila osemnajstletna zaposlila kot otroška varuška pri bogati družini, kakor mnoge njene vrstnice in žene iz Prvačine v Vipaski dolini.

Zadnja leta pa je postala prava Barkovljanka, saj si v daljnem Egiptu ni izvolila Egipčana, pač pa Barkovljana, ki jo je zaradi nevarnih razmer po Nasserjevi revoluciji pripeljal na svoj lepi in varni barkovljanski dom. Tu se je vsem priljubila, saj je vsakomur pomagala, če je le mogla in to tudi potem, ko je vdovela in ko se je število rojstnih dnevov počasi, a neizbežno, pomikalo vedno više.

Zdaj je ni več med nami: odšla je na vse lepše bregove in prozornejša morja. Tri lepe stvari ki so v današnji družbi vedno bolj redke, pa nam lajšajo slovo od gospe Marije: da je do zadnjega dne svojih oseminosemdesetih let živela ljubljena in spoštovana na svojem lepem domu, da je vse do zadnjega delala in gospodinjila, in pa to: kakor je prej krščansko živela, tako je tudi krščansko zaspala v Gospodu, ki ji je izkazal tudi to milost, da je odšla tiho in brez trpljenja.

Pri nedeljski maši bo njeno mesto odslej prazno, saj bo molila in pela pri Bogu. Naj ji bo barkovljanska zemlja dobra in lahka, sinu Žilbertu pa naše občuteno in iskreno sožalje.

Po Kristusovem zgledu znajmo tudi mi deliti dobrote!

obvestila

V nedeljo, 30. januarja, bo v Marijanišču dan odprtih vrat. Ta dan bodo mladi sodelovali na osrednji slovesnosti g. Franca Pohajača ob njegovi 25-letnici duhovništva. Popoldne od 15. do 17. so vabljeni vsi ostali s Tržaške, da si ogledajo tekoča dela in si izmenjajo misli o bodočih načrtih. Isti dan se bo uradno začela akcija: Klub prijateljev Marijanišča.

Marijanišče pripravlja tečaj priprave na zakon, ki se bo začel v sredo, 2. marca, nadaljeval vsako sredo in se zaključil v ponedeljek, 28. marca. Ob koncu bo vsakdo dobil potrdilo o opravljenem tečaju.

V Marijinem domu v ul. Risorta 3 v Trstu bo 6. februarja ob 17. uri nastopil dramski odsek PD Štandrež z veseloigro v treh delih Georges-a Feydeau-a z naslovom Odlikovanje.

Sv. Ivan

27. januar je bil pri Sv. Ivanu zaznamovan z visokim življenjskim jubilejem. Ivana (Johana) in Matija Hrvatin sta namreč praznovala 65. obletnico skupnega življenja. Toliko je namreč let, odkar sta si pred oltarjem obljubila večno zvestobo. Zakonca Hrvatin sicer po izvoru nista Svetoivančana, saj prihajata iz Šmarij pri Kopru, kjer je bil gospod Matija organist in pevovodja tako cerkvenega kot svetnega pevskega zbora. Po vojni sta se preselila v Trst, točneje k Sv. Ivanu, kjer sta se takoj vključila v življenje krajevne slovenske verske skupnosti. Gospod Matija je takoj začel peti v svetoivanskem cerkvenem zboru, katerega je kljub visoki starosti še danes vztrajni in redni član. Johana in Matija Hrvatin sta veliko prispevala k bogatemu verskemu in kulturnemu življenju svetoivanskih Slovencev, zato se jima iz srca zahvaljuje in jima vošči še na mnoga leta celotna svetoivanska slovenska verska skupnost.

nl

Bodimo trdno povezani med seboj in z Bogom!

Ronke - JADRO 93

Jadro se je spet napelo. V mislih imamo seveda JADRO 93, glasilo, ki ga je izdalo istoimensko društvo v Laškem in ki skuša povezovati naše ljudi v tem delu goriške pokrajine.

V nedeljo, 16.1.1994, je bila predstavljena na sedežu društva Jadro zadnja številka društvenega zbornika, ki je izšel že šestič. Uredil ga je Karlo Mučič. Tale številka, kot je povedal odbornik društva Jurij Paljk, ki jo je predstavil, je bogatejša od prejšnjih bodisi oblikovno kot grafično, pa tudi po številu sodelavcev, ki so dali svoj prispevek. Teh je bilo 16.

Zapisovalci in sodelavci Jadra so v tej številki podarili svojim bralcem v Laškem zapiske z raznoraznimi vsebinami.

O potovanju po Irski piše M. Rebula, za kratke povesti pa sta poskrbeli Bruna in Anuška. O preteklih dneh, morju, znamenitih osebnostih in o recenziji pišejo Krasulja, Karlo, Jurij, Egle in Graziano. Nekaj posebnega pa sta članka o inteligentnih napravah Kristjana P. in »O bogovih« režiserja Sergeja V. Najde se tudi Karlov poskus povezovanja slovenske besede s sorodnimi nemškimi. Igor piše o 13. Raziskovalnem taboru v Sovodnjah; o Metliki (mesto, ki je pobrateno z Ronkami) poročajo bivši ronški župan Blasutti in Mirjam V. V zborniku so tudi pesemski in prozni sestavki (tudi v furlanščini sekcijskega tržiškega predsednika Fogolars furlan) ter krajinska poročila in voščila ljudem na tem sončnem delu goriškega Krasa. Kogar publikacija zanima in je še nima, jo lahko dobi na sedežu društva ali pri odbornikih.

V imenu SSO je predsednica Marija Ferletič čestitala ob izidu zbornika Jadro 93 in zaželela še nadaljnjih uspehov. **K.M.**

Informacije o šolah

Služba za poklicno usmerjanje pri Deželnem ravnateljstvu za šolstvo in kulturo že vrsto let izdaja vsakoletne informacije o šolah. Tokratna izdaja za leto 1993-94 je izšla v prenovljeni zunanji obliki. Pa tudi notranja razporeditev informacij je nekoliko spremenjena, vsekakor pa je dopolnjena in razširjena.

Slovenska izdaja brošure, ki šteje enako kot italijanska skoraj 170 strani, prinaša tudi pregled tečajev in višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom. Takih tečajev in šol je na Tržaškem šestnajst, na Goriškem pa devet.

mab

Vse več prehodov čez mejo

V letu 1993 so v tržaški pokrajini zabeležili 36,1 milijon prehodov čez slovensko-italijansko mejo. V letu 1992 je bilo teh prehodov 28,4 milijone oseb. To se pravi, da se je v letu dni število oseb, ki so prestopili slovensko-italijansko mejo na Tržaškem, zvišalo kar za 7,7 milijonov. V glavnem so to kupci, ki prihajajo iz vzhodnoevropskih držav, da bi v Trstu kupili najrazličnejše stvari, zlasti oblačila, obutev, gospodinjske pripomočke in igrače. Levji delež pri tem imajo, kot znano, Madžari.

Domače praznovanje v Števerjanu

V sredo, 19. januarja, je bilo v Števerjanu, v »Ušju« po domače, lepo slavje: naša draga mama in nona Marija Rožič (Marica) je slavila svoj 80. rojstni dan.

Slavje se je začelo, kot se ob taki obletnici spodobi, s sveto mašo, ki jo je daroval domači župnik A. Lazar. Slednji je na začetku predstavil slavljenko in na kratko opisal njeno dolgo in težko življenje, ki sicer ni bilo drugačno od življenja njenih vrstnikov: preživela je dve svetovni vojni, od življenja ni imela nič drugega kot trdo delo in revščino; sedaj pa ji je dobri Bog naklonil, da uživa svojo starost v boljših časih. Zato je cerkev ob koncu sv. maše zapela še zahvalno pesem za vse dobrote, ki nam jih Bog posreduje preko naše drage mame in none.

Sv. maši je sledila še družabnost v restavraciji pri Romanu, sinu naše slavljenke. Tam so vnuki pripravili noni pravo presenečenje: sprejeli so jo z lepo slovensko narodno pesmijo. Peli pa so tudi občasno med praznovanjem, tako da se je lepa pesem nalezljivo prenesla na vsakega udeleženca.

Višek družabnosti pa je bil slavnostni govor naše drage mame in none Marice, ki se je s še bistrim razumom lepo zahvalila vsem udeležencem, ki jih sicer ni bilo malo, saj je »žlahta« zelo obširna. Ganljive besede je slavljenki spregovorila njena nekdanja soseda in danes nerazdružljiva prijateljica Marica Prinčič, s »Hriba« po domače, danes onstran meje v Cerovem, ki se je pred davnimi leti preselila v Kranj.

Na koncu pa še enkrat zakličemo naši dragi mami in noni »Še na mnoga leta!« in da bi jo dobri Bog ohranil zdravo in veselo v krogu domačih.

Marija Rožič z otroki

Rožana Koštial prva nagrajenka sklada Alojza Kocjančič

V sredo, 12 januarja, je Skupščina Skupnosti obalnih občin v Kopru potrdila Rožano Koštial kot prvo nagrajenko sklada Alojza Kocjančič za posebne dosežke pri oblikovanju, raziskovanju in ohranjanju kulturne identitete Istre.

Nagrajenka, predmetna učiteljica na OŠ Šmarje, je ob svojem strokovnem pedagoškem delu ustvarila obsežen etnološki opus in to predvsem na podlagi samoizobraževanja, samoiniciative in v veliki meri tudi ob samofinanciranju. Vsebinska značilnost njenega dela je poseganje na številna področja materialne, družbene in duhovne kulture Slovenske Istre, zlasti področja, imenovanega Šavrinija (gričevnat svet nekje med Rižano in Dragonjo). Izredno obsežno in skoraj nepregledno je kandidatkino opravljeno delo pri posredovanju kulturne dediščine Slovenske Istre širši javnosti. Samo v obdobju 1986-1993 je Koštiàlova imela preko 180 javnih nastopov ali predstavitev. Začenši s številnimi pedagoškimi nastopi za osnovne in srednje šole, za šole za nadarjeno mladino, vključno s projektnim delom v delavnicah, nastopi v okviru kulturnih programov ZZŠ OE Koper, Obalnega pedagoškega društva, slavističnega društva, Društva defektologov, mentorstva dijakom in študentom na praksi, pa preko javnih oddaj na radiu in TV Koper in Ljubljana do dobrodelnih nastopov za upokojence, invalide, ostarele občane, za igradnjo bolnišnice itd. Veliko število javnih nastopov in predstav (kar 99) pa je bilo v tem času opravljenih pred očmi širše javnosti in to v okviru najrazličnejših kulturnih programov, proslav in jubilejev, tako v Istri kot tudi v ostalih predelih Slovenije in zamejstvu. Posredovanje etnološkega oz. kulturnega izročila Slovenske Istre opravlja Koštiàlova v kombinaciji knjižnega in narečnega govora, v odvisnosti od sestava in potreb poslušalcev, z izrednim čutom za avtentičnost sporočila ter hkrati s smislom za igro in humor. Neredko prihaja na predstavitve kar v narodni noši in s prtljago etnoloških predmetov, posod in specifičnih jedi. Z njenim etnološkim opusom je bogato prepojeno tudi njeno obsežno in bogato pedagoško delo kot tudi preostali, ne ravno neznaten, del izvenpoklicnega kulturnega dela, t.j. zborovodstva, kjer si je spričo hkratnega vodenja različnih zborov nabrala več let zborovodenja kot jih skupaj znaša njena življenjska doba. Pod njeno taktirko raste tudi nov rod šavrinskih pevk. Ni neopazen pri avtoričinem delu tudi njen globoki čut za multikulturnost in multietičnost tega prostora, saj se, zlasti pri javnih nastopih, prepletajo tudi romanski in hrvaški elementi, s čemer daje svoj viden delež tudi sožitju in strpnosti med tukaj živečimi etnijami. Njen opus se tako postopoma razrašča v širši prispevek h kulturni zakladnici Slovenije in čaka na svojo neodložljivo celovito pisno obdelavo in sintezo. Z njenim priznanjem smo počaščeni tudi ostali njeni sopotniki na družbenem in kulturnem prizorišču Slovenske Istre ter ji ob tej priložnosti iskreno čestitamo! **m.g.**

OBVESTILA

Prosvetno društvo Mačkolje vabi na večer »Istra v besedi in pesmi«, ki bo v nedeljo, 30. januarja, ob 17. uri, v srenjski hiši v Mačkoljah. Izvajajo dekliški pevski zbor iz Šmarij pri Kopru in ga. Rožana Koštjal.

Župnija Rodik sporoča, da bo obletna sv. maša za pok. skladatelja Ubalda Vrabca v nedeljo, 30. januarja, ob 10. uri v župni cerkvi v Rodiku. Pri maši poje domači zbor.

V četrtek, 3. februarja, bo ob 17.30 v Barkovljah sv. maša z uro molitve za duhovne poklice in za mladino. Toplo vabljeni!

Predstava v Tržiču

SSG bo dne 31. januarja nastopilo v občinskem gledališču v Tržiču (Teatro comunale di Monfalcone). Gostovali bodo s komedijo »Garderober« v režiji Vinka Möderndorferja.

DAROVI

V hvaležen spomin na č.g. Lojzeta Zupančiča daruje Lida Turk 100.000 lir za Slovenske tržaške skavte.

Za cerkev v Mavhinjah: druž. Legiša in Satta namesto cvetja na grob pok. Emila Legišo darujeta 70.000; ožji sorodniki 180.000; v isti namen namesto cvetja na grob pok. Else Negrini - Urdih, daruje druž. Legiša, Mavhinje 15, 50.000 lir.

Za cerkev v Cerovljah: A. Terčon, Sesljan, v spomin na pok. Emila Legišo 50.000 lir.

Za cerkev v Mavhinjah: Olga Terčon Albi, Mavhinje, daruje v spomin svojih pokojnih 100.000 lir.

Za begunce: v spomin na mamo in nono Cilko daruje družina Cvelbar 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Edi Filipčič v spomin očeta Stanka 100.000 lir.

Za misijonarja Danila Lisjaka, Ruanda: Franc Saksida od prodaje znamk 150.000 lir.

V spomin Terezije Bembi: hčerka in sinovi ter brat darujejo za begunce iz BiH 700.000, za Marijin dom v Rojanu pa 420.000 lir.

Za Katoliški glas: Mirko in Slavica v spomin svojih rajnih 25.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana (Go): družina Krpan 100.000; M. Čargo 50.000 lir.

Za slov. misijonarje: Ana Vicchi 20.000 lir.

Za ogrevanje pri sv. Ivanu (Go): Ana Vicchi 10.000 lir.

Za Zoro Škerlj: N.N. v spomin na pok. Miro Brajnik 50.000 lir.

Družina Karara - Valantig daruje: za slov. Karitas 100.000 in za Katol. dom 100.000 lir.

Za Marijin dom pri sv. Ivanu v Trstu: MCB v spomin Kristine Černigoj Assante ob 10. obletnici smrti 50.000; Mimi in Pina Kobal v spomin na svoje pokojne 100.000; MU 50.000; Rožica in Rosana v spomin drage mame Eme Vatta ob 3. obletnici smrti za Mar. dom 25.000 in za cerkveni pevski zbor pri Sv. Ivanu 25.000; Ema Adami za Mar. dom 50.000; za cerkveni pevski zbor 50.000; za katoliški tisk 50.000 in za svetoivansko cerkev 50.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Caharija 55.000; ob pogrebu Janeza Gruden 200.000; ob obletnici Gilde Radovič 150.000; Milos 20.000; Gruden 40.000; ob obletnici drage mame Ane darujeta Vera in Zdravko Caharija 50.000; Murgante 10.000; De Corradi 80.000; Zandomeni 70.000; Ferlat 35.000; Pupis 20.000; nabrežinska godba 100.000; družina Brecelj 50.000; Pertot 35.000; Venier 20.000; Zavadlal 50.000; Caharija 35.000; Radovič 15.000; Venier 10.000; Kosmina 100.000 lir.

Radio Trst A

Poročila: ob 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00.

Spored od 30. januarja do 5. februarja 1994

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 »Zakleti grad«. 10.30 Slovenska lahka glasba. 11.30 Filmi na ekranih. 11.45 Vera in naš čas. 12.45 Orkestralna glasba. 13.20 Glasba po željah. 14.10 »Božanska komedija: Vice«. 14.45 Glasba za vse okuse. 15.00 Krajevne stvarnosti. 17.00 Z naših prireditev.

Ponedeljek: 8.10 Izidor Predan. 9.15 Odprta knjiga. Marjan Tomšič: »Oštrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Primorska poje. 13.20 Kmetijski tednik. 14.10 Kviz oddaja za otroke. 15.10 Panta rei. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Brezposelnost.

Torek: 8.10 Skozi tančico molka. 9.15 »Oštrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Primorska poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 »Božanska komedija: Vice«.

Sreda: 8.10 Obzornik. 9.15 Marjan Tomšič: »Oštrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Primorska poje. 13.20 Na goriškem valu. 15.00 Made in Italy. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba.

Četrtek: 8.10 Po poteh naših izseljencev. 8.40 Revival. 9.15 »Oštrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Primorska poje. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Veš, poet, svoj dolg? 15.00 Slovenska lahka glasba. 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Dopisnice z najbližnjega vzhoda.

Petek: 8.10 Dopisnice z najbližnjega vzhoda. 8.40 Potpuri. 9.15 Odprta knjiga: »Oštrigeca«. 10.30 Intermezzo. 11.45 Okrogla miza. 12.45 Primorksa poje. 13.30 Za smeh in dobro voljo. 13.45 Narodnozabanvna glasba. 14.10 Otroški kotiček. 14.30 Od Milj do Devina. 15.00 Nekaj minut z... 15.30 Mladi val. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.40 Revival. 9.00 Z zdravo hrano do zdravega duha. 10.10 Kogojevi dnevi '93. 11.30 Potpuri. 12.00 »Ta rozajanski glas«. 12.45 Glasnik Kanalske doline. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Nediški zvon. 15.00 »Ena se tebi je želja spolnila«. 15.30 Soft Music. 16.30 Glasba za vse okuse. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Prežihov Voranc: »Doberdob«.

Za begunce v Ajdovščini darujeta Slovenski Vincencijevi konferenci v Barkovljah: N.N. 100.000 namesto cvetja na grob Roške Živic Michelazzi, Terezije Bembi in Marije Zorn Civardi; N.M. 40.000 v spomin na Marijo Zorn Civardi in Pino Martelanc Guštin.

KATOLIŠKI GLAS
Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«.
Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Glavni in odgovorni urednik: Dušan Jakomin
Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia
Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglasi in osmrtnice: za vsak mm višine v širini enega stolpca 1000 lir, k temu dodati 19% IVA
Član:
ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA
ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV